

Accountantsverslag 2024

Aan de directie, het bestuur en de algemene ledenvergadering van
GGD GHOR Nederland
Zwarte Woud 2
3524 SJ UTRECHT

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Ref.: DS/AH

Geacht bestuur, geachte algemene ledenvergadering en geachte directie,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening van Stichting Projectenbureau Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland (hierna: Stichting Projectenbureau), Stichting Verenigingsbureau Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland (hierna: Stichting Verenigingsbureau) en de vereniging Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland (hierna: Vereniging voor GHOR en GGD organisaties) gecontroleerd. Gezamenlijk worden de entiteiten aangeduid als GGD GHOR Nederland. In overeenstemming met Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen. In dit accountantsverslag rapporteren wij u onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2024.

Ter informatie en ter identificatie vermelden wij de belangrijkste bedragen zoals die blijken uit de door ons gecontroleerde jaarrekeningen 2024 (met datum 4 juni 2025) en het bedrag van de door ons gehanteerde materialiteit bij de uitvoering van de jaarrekeningcontrole per entiteit:

Stichting Projectenbureau	2024	2023
Balanstotaal	€ 109.196.743	€ 101.431.887
Eigen vermogen	€ 7.260.330	€ 8.698.146
Totaal lasten	€ 133.548.457	€ 142.781.671
Totaal baten	€ 132.105.640	€ 146.655.159
Resultaat	€ -1.442.816	€ 2.772.349
Materialiteit	€ 1.335.000	€ 1.427.000
Stichting Verenigingsbureau	2024	2023

Balanstotaal	€ 1.211.842	€ 1.518.783
Eigen vermogen	€ 123.372	€ 159.844
Totaal lasten	€ 8.161.463	€ 7.069.458
Totaal baten	€ 8.124.991	€ 6.817.453
Resultaat	€ -36.472	€ -252.006
Materialiteit	€ 201.000	€ 178.000

Vereniging voor GHOR en GGD organisaties	2024	2023
Balanstotaal	€ 1.006.383	€ 1.006.958
Eigen vermogen	€ 1.001.397	€ 997.617
Totaal lasten	€ 3.577.827	€ 3.459.462
Totaal baten	€ 3.581.608	€ 3.460.067
Resultaat	€ 3.781	€ 605
Materialiteit	€ 101.000	€ 98.000

Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur van Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” en de Wet normering topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening te verstrekken. De goedkeuring van de jaarrapporten 2024 zal door het bestuur (Stichting Verenigingsbureau en Stichting Projectenbureau) en door de ALV (Vereniging voor GHOR en GGD organisaties) plaatsvinden.

De controleverklaring zullen wij afgeven nadat wij de ondertekende jaarrekeningen 2024 hebben ontvangen van Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties. Wij zullen vervolgens een controleverklaring toevoegen aan de ondertekende jaarrekening. Daarnaast zullen wij een ‘was-getekend’ controleverklaring toevoegen aan de ‘was-getekend’ versie van de jaarrekening.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd, verzoeken wij u om zo snel mogelijk contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Wij hebben onze voorlopige bevindingen toegelicht aan de directie op 22 mei 2025 en vervolgens aan de Auditcommissie op 26 mei 2025. Het concept accountantsverslag hebben wij op 16 juni 2025, ter feitelijke afstemming, voorgelegd aan uw organisatie.

In dit accountantsverslag rapporteren wij u over de uitkomsten van de controle van de jaarrekeningen. De geconstateerde aandachtspunten zijn nader uitgewerkt en waar nodig voorzien van aanbevelingen. Een samenvatting van onze bevindingen, aandachtspunten en aanbevelingen, mede in relatie tot het accountantsverslag 2023 en de follow-up daarvan, hebben wij opgenomen als bijlage bij deze rapportage.

Wij merken op dat GGD GHOR Nederland voorliggende periode heeft geïnvesteerd in kwaliteitsverbetering van onder meer de P&C-cyclus, het risicomanagementsysteem, de (financiële) interne beheersing en de strategische visie. Ook de governance en de onderlinge operationele en strategische samenwerking heeft de gevraagde aandacht gekregen. Dit heeft onder andere geleid tot de juridische fusie van Stichting Verenigingsbureau en Stichting Projectenbureau tot Stichting Projectenbureau per 1 januari 2025.

Voor een deel zijn deze kwaliteitsverbeteringen concreet zichtbaar geworden in de periode tot en met 2024 en voor een deel zullen de verbeteringen in de loop van 2025 en daarna zichtbaar worden. Dit heeft voor GGD GHOR geleid tot een aantal efficiëntere en effectievere processen. Graag complimenteren wij de directie en de organisatie voor deze verbeterlagen en voor de goede, intensieve en constructieve samenwerking tijdens de controle van de jaarrekeningen. Dit heeft onder meer geleid tot een afgerond jaarrekeningproces en de bestuurlijke vaststelling en goedkeuring van de jaarrekeningen van Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties binnen de bestuurlijke planning. Afronding van de controle heeft in vergelijking met voorgaande jaren veel eerder in het jaar kunnen plaatsvinden. Tijdens onze interimcontrole 2025 zullen wij de in 2025 gerealiseerde verbeterlagen toetsen en controleren. Wij rapporteren onze tussentijdse bevindingen in de managementletter 2025.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend is bedoeld om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportage(s) voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van GGD GHOR Nederland en van de risico's in de bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

W.P. (Wayne) de Vries RA

INHOUDSOPGAVE

1. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD GHOR Nederland	6
1.1. Opdrachtbevestiging	6
1.2. Verslaggeving en normenkader	6
1.3. Ongecorrigeerde fouten en onzekerheden	6
1.4. Materialiteit en (controle)tolerantie	6
1.5. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid	7
1.6. Interne beheersing	8
2. Vermogen, resultaat en continuïteit	12
2.1. Verslaggeving	12
2.2. Analyse vermogen en resultaat	12
2.3. Begroting, P&C-cyclus en meerjarenraming Stichting Projectenbureau	13
2.4. Continuïteit	14
2.5. Weerstandsvermogen	15
2.6. Risicomanagement: risicobeheersings- en controlesysteem	16
2.7. Frauderisicoanalyse	17
3. Jaarverslag	18
4. Interne beheersing	18
4.1. Algemeen	18
4.2. Projectbeheersing	19
4.3. Actualiseren van de AO/IB, Procesbeschrijvingen en organigram	19
4.4. Continuïteit financiële afdeling	20
4.5. (Verbijzonderde) interne controle	20
4.6. Treasurystatuut	21
4.7. Governancestructuur en interne doorbelastingen	22
4.8. Automatisering en IT beheer	22
5. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2024	23
5.1. Het verloop van onze controlewerkzaamheden	23
5.2. Verwerking van geconstateerde afwijkingen en resterende afwijkingen	24
5.3. WNT-verantwoording	24
6. Overige onderwerpen	25
6.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing	25
6.2. Onafhankelijkheid	26
7. Slot	26
Bijlage 1 – Verschillen BBV en RJ 640	27

1. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD GHOR Nederland

1.1. Opdrachtbevestiging

In onze opdrachtbevestiging van 4 september 2024 hebben wij de tussen GGD GHOR Nederland en Verstegen accountants en adviseurs gemaakte afspraken ten aanzien van het controleren van de jaarrekeningen 2024 bevestigd. Wij verwijzen naar deze schriftelijke opdrachtbevestiging.

1.2. Verslaggeving en normenkader

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht. Naar onze mening zijn de geldende waarderingsgrondslagen, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” en de Wet normering topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen aanvaardbaar en consistent toegepast door GGD GHOR Nederland.

De GGD’en in Nederland stellen als gemeenschappelijke regelingen de begroting en de jaarstukken (bestaande jaarverslag en jaarrekening) op volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit is een ander verslaggevingsstelsel dan Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties verplicht zijn om toe te passen. Aanvullend zijn de GGD’en in Nederland gehouden om rechtmatig te handelen en hierover expliciet te rapporteren in de rechtmatigheidsverantwoording (jaarrekening) en de paragraaf bedrijfsvoering (jaarverslag). In bijlage 2 hebben wij ter informatie van de belangrijke thema’s voor GGD GHOR en de GGD’en de belangrijkste verschillen in kaart gebracht tussen RJ 640 en het BBV.

1.3. Ongecorrigeerde fouten en onzekerheden

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren geen materiële ongecorrigeerde fouten en onzekerheden in de jaarrekeningen.

1.4. Materialiteit en (controle)tolerantie

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de volgende materialiteit gehanteerd:

- Stichting Projectenbureau, vastgesteld op € 1.335.000;
- Vereniging voor GHOR en GGD organisaties, vastgesteld op € 101.000;
- Stichting Verenigingsbureau, vastgesteld op € 201.000.

De berekeningen zijn gebaseerd op de totale lasten over 2024 en de gangbare normen uit de praktijkhandleiding van onze beroepsgroep van accountants. De berekende materialiteit geeft aan dat afwijkingen als gevolg van fraude of fouten als materieel worden gezien indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat fraude of fouten, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers nemen op basis van de jaarrekeningen van GGD GHOR Nederland. De materialiteit voor de controle van de jaarrekening heeft gevolgen voor de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden. De materialiteit heeft eveneens gevolgen voor de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen voor ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de volgende uitvoeringsmaterialiteit gehanteerd:

- Stichting Projectenbureau, 70% van de materialiteit, vastgesteld op € 934.500;
- Vereniging voor GHOR en GGD organisaties, 75% van de materialiteit, vastgesteld op € 75.750;
- Stichting Verenigingsbureau, 75% van de materialiteit, vastgesteld op € 150.750.

De uitvoeringsmaterialiteit is het bedrag dat lager ligt dan de materialiteit voor de jaarrekening als geheel. Dit bedrag is door ons bepaald en gebruikt om de aard, timing en omvang van de controlewerkzaamheden te bepalen. Het is een praktische drempel die aangeeft welke afwijkingen, afzonderlijk of in combinatie, worden beschouwd als materieel bij het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

1.5. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid

Wij hebben 4 juni 2025 de definitieve jaarrapporten 2024 van Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties ontvangen. Bij deze jaarrekeningen zijn wij voornemens om een goedkeurende controleverklaring omtrent getrouwheid af te geven bij de door:

- het bestuur van Stichting Projectenbureau ongewijzigde vaststelling met datum 18 juni 2025 van het jaarrapport 2024;
- het bestuur van Stichting Verenigingsbureau ongewijzigde vaststelling met datum 18 juni 2025 van het jaarrapport 2024;
- de algemene ledenvergadering van Vereniging voor GHOR en GGD organisaties ongewijzigde goedkeuring van het jaarrapport 2024 op 27 juni 2025.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd, verzoeken wij u om per omgaande contact met ons op te nemen.

1.6. Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in de periode oktober en november 2024 een interim-controle uitgevoerd. In overleg met GGD GHOR Nederland is er, gezien de korte doorlooptijd ten opzichte van het accountantsverslag 2024, voor gekozen om de bevindingen uit onze interim-controle te rapporteren in dit accountantsverslag.

Wij concluderen dat er geen significante tekortkomingen over boekjaar 2024 van toepassing zijn en dat er een duidelijke verbeteringen zijn en worden gerealiseerd in de interne beheersing en administratieve organisatie.

In onderstaand overzicht geven wij een totaalbeeld van de financiële positie en interne beheersing van de belangrijkste processen van Stichting Projectenbureau met verwijzingen naar de verdere uitwerking in dit accountantsverslag. Wij vragen blijvende aandacht voor het belang van kwalitatief goede interne beheersing en financieel beheer.

	Geen noemenswaardige bevindingen		Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een verhoogde risico/verhoogde impact
	Geen tekortkomingen, wel relevante bevindingen en/of aandachtspunten		Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een hoog risico/grote impact
	Bepaalde tekortkomingen en/of bijzondere aandachtspunten		

Onderwerp	Bevindingen 2024	§	2024	2023
FINANCIËLE POSITIE				
Resultaat 2024	Het gerapporteerde saldo van baten en lasten over 2024 bedraagt afgerond € 1,4 miljoen negatief voor Stichting Projectenbureau. Wij verwijzen naar uw toelichting op de totstandkoming van het resultaat naar pagina 21 tot en met 26 van het jaarrapport 2024 van Stichting Projectenbureau.	2.2		
Weerstandvermogen	Stichting Projectenbureau concludeert volgens interne analyses dat over voldoende weerstandsvermogen wordt beschikt om onvoorziene financiële tegenvallers op te vangen. Hieronder vallen niet eventuele claims en/of rechtszaken die, indien noodzakelijk, worden gefinancierd door het Rijk. Op 3 juli 2024 is door het bestuur de notitie 'Herijking Weerstandvermogen'	2.4		

Onderwerp	Bevindingen 2024	§	2024	2023
	goedgekeurd, zoals toegelicht in paragraaf 4.2 van het bestuursverslag.			
Continuïteit	<p>De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.</p> <p>De directie van GGD GHOR Nederland bevestigt dat er geen twijfel bestaat ten aanzien van de financiële omvang van het vermogen van Stichting Projectenbureau om de continuïteit te waarborgen.</p>	2.4		
FINANCIËEL BEHEER EN RISICOMANAGEMENT				
Governance, risicobeheersings- en controlesysteem (inclusief fraudebeheersing)	<p>Het beleid en het proces risicomanagement heeft GGD GHOR Nederland in het tweede kwartaal van 2024 herzien en beschreven. GGD GHOR Nederland heeft het risicomanagementproces zo goed mogelijk aangesloten op de (geactualiseerde) PDCA cyclus.</p> <p>Stichting Projectenbureau heeft hiermee ook in 2024 stappen voorwaarts gezet in het formaliseren van haar risicobeheersings- en controlesysteem (inclusief fraudebeheersing).</p> <p>GGD GHOR Nederland heeft haar governancestructuur geëvalueerd.</p> <p>Daarnaast is een van de genomen maatregelen dat vanaf 1 januari 2025 Stichting Verenigingsbureau en Stichting Projectenbureau juridisch zijn gefuseerd tot Stichting Projectenbureau.</p>	2.6 2.7 en 6.1		
Instrumenten beheersen resultaat en liquiditeitspositie	<p>De managementinformatie bevat voldoende houvast voor sturing op resultaat- en liquiditeitsbeheersing.</p> <p>GGD GHOR Nederland heeft in 2024 prioriteit gegeven aan professionalisering van de PDCA-cyclus om stuurbaarheid en verantwoording te verbeteren. De rapportages zijn in kwaliteit toegenomen, ook in de voorspelbaarheid van kosten, opbrengsten en verwacht resultaat.</p>	2.3		

Onderwerp	Bevindingen 2024	§	2024	2023
	Wij signaleren echter nog wel enkele aandachtspunten en verbeterpunten.			
INTERNE BEHEERSING				
Algemeen	<p>Stichting Projectenbureau heeft gedurende boekjaar 2024 geïnvesteerd in kwaliteitsverbetering van onder meer de P&C-cyclus, urenregistratie, het risicomangement-systeem en de (financiële) interne beheersing.</p> <p>De genoemde verbeterlagen zullen voor een belangrijk deel pas vanaf boekjaar 2025 in werking treden. Opvolging wordt betrokken bij de interim-controle 2025. Aandachtspunten, bevindingen en adviespunten zullen worden gerapporteerd in de managementletter 2025.</p>	-		
Procesbeschrijvingen en (verbijzonderde) interne beheersing	<p>GGD GHOR Nederland verricht nog geen verbijzonderde interne controle (VIC). Dat is niet verplicht, maar is wel aan te bevelen.</p> <p>GGD GHOR Nederland beschikt nog niet over een actuele beschrijving van de administratieve organisatie en interne beheersing om de (belangrijkste) risico's te mitigeren.</p> <p>GGD GHOR Nederland geeft prioriteit aan het op orde brengen van de PDCA-cyclus en de daarbij behorende rapportages. Hierna is GGD GHOR Nederland voornemens om de administratieve organisatie en interne beheersing te actualiseren.</p>	4.5 4.6 4.8		
Personeelsproces, inclusief WNT	Er resteren geen, voor de jaarrekeningcontrole relevante, (significante) tekortkomingen.	-		
Inkoop- en betalingsproces	Er resteren geen, voor de jaarrekeningcontrole relevante, (significante) tekortkomingen.	-		
Projectbeheersing (baten/lasten)	Stichting Projectenbureau sluit tussentijds de administratie af en voert tussentijds	4.4		

Onderwerp	Bevindingen 2024	§	2024	2023
	<p>interne controle en analyses uit op de lopende projecten en correctieboekingen.</p> <p>Wij merken op dat de projectbeheersing op onderdelen nog verder verbeterd moet worden. Dit blijkt onder meer uit de controle van de jaarafsluiting 2024 en de subsidiecontroles over 2024. Hieruit zijn in aantal en in euro's omvangrijke correctieboekingen gekomen om tot een getrouwe projectverantwoording en jaarrekening 2024 te komen.</p>			
IT-beheersing	<p>Wij constateren vanuit de controle van de jaarrekening geen aanwijsbare risico's voor de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking.</p> <p>Het toenemend strategisch belang van IT wordt onderkend en hierop wordt geanticipeerd.</p>	4.8		

2. Vermogen, resultaat en continuïteit

2.1. Verslaggeving

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2024.

Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” is voor de organisaties Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties het geldende verslaggevingsstelsel.

Onderscheid wordt gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming en het is niet toegestaan baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen te muteren. Mutaties vinden plaats op basis van besluitvorming. In de jaarrekeningen 2024 is dit correct verwerkt. De jaarrekeningen voldoen aan de verslaggevingseisen.

2.2. Analyse vermogen en resultaat

De directie van GGD GHOR Nederland is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Hieronder gaan wij per entiteit in op het vermogen en het resultaat naar de stand van 31 december 2024.

- Jaarrekening 2024 van Stichting Projectenbureau
De door ons gecontroleerde jaarrekening geeft een eigen vermogen aan van € 7.260.330 per 31 december 2024 (ultimo 2023 € 8.698.146), inclusief het nadelige resultaat over boekjaar 2024 van € 1.442.816 (2023: € 2.772.349 positief).

De algemene toelichting op de samenstelling van het resultaat van Stichting Projectenbureau is toegelicht op pagina 21 van de jaarstukken 2024 en de analyse van de baten en lasten 2024 ten opzichte van de 2023 is toegelicht op pagina 23 van de jaarstukken.

- Jaarrekening 2024 van Stichting Verenigingsbureau
De door ons gecontroleerde jaarrekening geeft een eigen vermogen aan van € 123.372 per 31 december 2024 (ultimo 2023 € 159.844), inclusief het nadelige resultaat over boekjaar 2024 van € 36.472 (2023: € 252.006 negatief).

De algemene toelichting op de samenstelling van het resultaat van Stichting Verenigingsbureau is toegelicht op pagina 9 van de jaarstukken 2024 en de analyse van de baten en lasten 2024 ten opzichte van de begroting 2024 is toegelicht op pagina 10 van het jaarrapport.

- Jaarrekening 2024 van Vereniging voor GHOR en GGD organisaties
De door ons gecontroleerde jaarrekening geeft een eigen vermogen aan van € 1.001.397 per 31 december 2024 (ultimo 2023 € 997.617), inclusief het voordelige resultaat over boekjaar 2024 van € 3.781 (2023: € 605 positief).

De toelichting op de samenstelling van het resultaat over 2024 van Vereniging voor GHOR en GGD organisaties is toegelicht op pagina 13 van het jaarrapport.

Voor een nadere analyse van de verschillen tussen begroting en realisatie verwijzen wij naar de toelichting op de staat van baten en lasten in de jaarrapporten 2024.

2.3. Begroting, P&C-cyclus en meerjarenraming Stichting Projectenbureau

Voor Stichting Projectenbureau en Stichting Verenigingsbureau sluit de presentatie in de begroting 2024 niet aan met de jaarrekening 2024. Dit komt door administratieve wijzigingen die in 2024 zijn doorgevoerd door Stichting Projectenbureau en Stichting Verenigingsbureau. De begroting 2024 is daarom niet opgenomen in de jaarrekeningen van Stichting Projectenbureau en Stichting Verenigingsbureau. De begroting is geen onderdeel van onze controle. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 5 van het bestuursverslag van Stichting Projectenbureau en Stichting Verenigingsbureau.

- *Begroting 2025 en meerjarenraming*

In voorgaande accountantsverslagen hebben wij het belang van het vroeg in het jaar behandelen en vaststellen van de begroting (T+1) benadrukt. Het tijdig behandelen en vaststellen van de begroting zorgt ervoor dat de organisatie in staat is om tijdig de financiële kaders beschikbaar te hebben en gedurende het boekjaar voldoende gelegenheid te hebben om bij te sturen, te anticiperen en verantwoording af te leggen.

In eerdere accountantsverslagen adviseerden wij toekomstbestendig financieel beleid vast te stellen, waar zowel een tijdig geautoriseerde begroting (T+1) als een meerjarenbegroting onderdeel van zijn. Een meerjarenbegroting helpt als beleidsinstrument om de toekomstige financiële positie te kunnen bepalen en daarop te kunnen sturen.

Wij benadrukken nogmaals het belang van een kwalitatief goede (meerjaren)begroting die tijdig is vastgesteld. Hiermee is GGD GHOR Nederland in staat om financieel adequaat te kunnen beheersen en sturen. Wij hebben vernomen dat GGD GHOR Nederland vanaf de begroting 2026 een meerjarenbegroting gaat opstellen. Boekjaar 2024 en 2025 staan echter nog in het teken van het verkrijgen van zicht op een stabiele(re) en genormaliseerde organisatie en het (verder) verbeteren van de stuurinstrumenten, waaronder een Power-BI tool.

- *P&C-cyclus (tussentijdse rapportages)*

In 2024 heeft GGD GHOR Nederland prioriteit gegeven aan de opzet en implementatie van een PDCA-cyclus teneinde de bestuurbaarheid van de organisatie middels interne tussentijdse rapportages te vergroten. Het doel van GGD GHOR Nederland is om hiermee beter en tijdiger, zowel op project- als afdelingsniveau, te kunnen rapporteren.

Om de accuraatheid en volledigheid van de financiële rapportages verder te optimaliseren hebben wij vernomen dat de processen en boekingsgangen binnen de financiële administratie in 2025 zijn geïnventariseerd en waar nodig aangepast. In het eerste kwartaal van 2025 is een uitgebreide werkinstructie geschreven ten behoeve van de financiële boekingen voor de maandafsluitingen voor de projecten en de bijbehorende onderhanden werk posities. Daarnaast hebben wij vernomen dat sinds het tweede kwartaal van 2025 wordt gewerkt met maandafsluittaken in AFAS om te kunnen waarborgen dat alle verplichte taken worden afgehandeld.

Hiermee is GGD GHOR Nederland nog in de testfase waarbij het doel is om dit eind 2025 volledig geïmplementeerd te hebben.

Met betrekking tot de tussentijdse financiële informatie rapporteren wij nog een aantal belangrijke aandachtspunten. De organisatie heeft aangegeven dat hier in de loop van 2025 (gedeeltelijk) nader opvolging aan zal worden gegeven. Het betreft de volgende aandachtspunten:

- Vooral nog beschikt GGD GHOR Nederland niet over een liquiditeitsforecast en bijbehorende analyse om de geldstromen zo optimaal mogelijk te kunnen beheren. Dit wordt, naar wij hebben vernomen, meegenomen in de doorontwikkeling van Power BI en managementdashboards in 2025.
- Formele afsluiting van een verslagperiode voordat de tussentijdse rapportages worden opgesteld heeft in 2024 niet plaatsgevonden. Wij herhalen ons advies om hiervoor een gestructureerd proces, inclusief 'checks and balances', op te zetten en maandelijks uit te voeren.
- Interne doorbelastingen tussen Stichting Verenigingsbureau en Stichting Projectenbureau zijn complex en tijdrovend. Met de fusie per 1 januari 2025 is deze bevinding niet meer van toepassing.
- Tussentijds kritische analyses uitvoeren op onderhanden werk en projectmatige boekingen.
- Aandacht voor financiële risico's en monitoring daarvan in de tussentijdse rapportages.
- In het tussentijdse resultaat zijn incidentele posten begrepen en ook is er sprake van onzekere factoren. Hieromtrent is onvoldoende toelichting opgenomen.

Wellicht ten overvloede merken wij op dat wij de tussentijdse rapportages hebben gebruikt om een indruk te krijgen van de financiële gang van zaken en de kwaliteit van de managementinformatie. Wij hebben de tussentijdse rapportages niet gecontroleerd.

2.4. Continuïteit

Het bestuur van Stichting Projectenbureau heeft de jaarrekening opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Wij hebben de continuïteitsveronderstelling als basis voor de jaarrekening 2024 beoordeeld. Er is geen twijfel ten aanzien van het vermogen van Stichting Projectenbureau om de continuïteit te waarborgen. Wij kunnen ons verenigen met de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening 2024.

Bevestiging geen aansprakelijkheid Stichting Projectenbureau bij eventuele rechtszaken en claims over de periode tot 31 december 2021

De taken en verantwoordelijkheden die Stichting Projectenbureau tijdens de coronacrisis heeft uitgevoerd in de periode maart 2020 tot en met 31 december 2021, kunnen aanleiding geven tot aansprakelijkstelling en potentiële claims en/of rechtszaken tot gevolg hebben. GGD GHOR Nederland en wij zijn via een advocatenbrief schriftelijk op de hoogte gebracht van een potentiële claim vanuit Stichting ICAM.

Stichting ICAM heeft op 28 maart 2023 in totaal 34 partijen gedagvaard, waaronder primair het Ministerie van VWS en secundair de Nederlandse GGD'en en Stichting Projectenbureau. Er is een schadeclaim geformuleerd van ruim € 3,5 miljard. De uitspraak van de rechtbank in Amsterdam in de eerste fase van de procedure (beoordeling of Stichting ICAM ontvankelijk is om de procedure door te zetten) heeft op 17 juli plaatsgevonden. Hierbij is de miljardenclaim van Stichting ICAM door de rechter afgewezen. De rechtbank oordeelt dat de vrees dat de gegevens in verkeerde handen had kunnen komen, niet voldoende reden is voor een schadevergoeding. Er loopt nog een hoger beroep en er lopen nog beroepsprocedures. Op grond van bovenstaande is het de verwachting van het bestuur dat er uit deze procedure voor GGD GHOR Nederland geen kosten zullen voortvloeien. Er zijn in de jaarrekening 2024 en de begroting 2025 daarom geen kosten opgenomen. Nadat de procedures zijn afgerond kan LCCB worden opgeheven.

De directie van Stichting Projectenbureau heeft als standpunt dat zij niet aansprakelijkheid kan en zal worden gesteld voor (een) eventuele claim(s), dit gesterkt door diverse overleggen met en schriftelijke bevestigingen door VWS en LCCB. Dit standpunt en de bevestigingen vanuit Stichting Projectenbureau betreffen alle kosten die verband houden met de uitoefening van de corona-activiteiten, waaronder kosten op grond van aansprakelijkheid voor schade, kosten die verband houden met buitengerechtelijke en gerechtelijke procedures en de kosten voor experts die door het Rijk worden vergoed. Ook de kosten over 2023-2025 e.v. van de corona-gerelateerde taken vallen hieronder.

Ondanks de schriftelijke aansprakelijkstelling aan het adres van Stichting Projectenbureau komen deze en eventuele andere aansprakelijkheden vanuit COVID-19 gerelateerde activiteiten derhalve voor rekening van het Ministerie van VWS en heeft dit geen impact op het resultaat en het vermogen van Stichting Projectenbureau. Mocht Stichting Projectenbureau onverhoopt in dit kader (een) claim(s) ontvangen, dan zal dit op basis van eerder gemaakte afspraken en toezeggingen door de voormalige secretaris-generaal, volledig worden vergoed door het Ministerie van VWS.

2.5. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen heeft de aandacht van directie en bestuur. Het beleid van GGD GHOR Nederland ten aanzien van het eigen vermogen/weerstandsvermogen is in het bestuursverslag toegelicht. Op grond van uw analyse constateert u dat de reserves toereikend zijn voor de dekking van genoemde risico's en andere onverwachte ontwikkelingen.

Op 3 juli 2024 is door het bestuur de notitie ‘Herijking Weerstandsvermogen’ goedgekeurd. In deze notitie staat beschreven wat de bandbreedte van de bestaande reserves zou moeten zijn om over voldoende weerstandsvermogen te beschikken om de financiële consequenties te kunnen opvangen in het geval van het wegvallen van inkomsten, onverwachte gebeurtenissen of calamiteiten. De herijking is gebaseerd op de huidige organisatie die GGD GHOR Nederland is na de exponentiële groei door COVID-19.

Uitgangspunt voor de herijking is het bepalen van een maximale financiële impact zodat eventuele daadwerkelijke (minder impactvolle) calamiteiten kunnen worden opgevangen met behulp van de bestaande reserves. Deze nieuwe berekeningsmethode zal jaarlijks geactualiseerd worden.

2.6. Risicomanagement: risicobeheersings- en controlesysteem

Tijdig en goed anticiperen op risico’s en ontwikkelingen vergt een goede besturing van de organisatie, mede op basis van een doorlopend functionerend risico-beheersingssysteem.

Overeenkomstig de voor ons geldende standaarden nemen wij kennis van het risicobeheersings- en controlesysteem zoals dat binnen Stichting Projectenbureau operationeel is. Wij hebben in dat kader onderzocht of risico’s en beheersingsmaatregelen systematisch worden geëvalueerd, met welke frequentie deze evaluaties plaatsvinden, welke organisatieonderdelen en -niveaus binnen Stichting Projectenbureau betrokken zijn bij het risicobeheersings- en controlesysteem en of de werking van het risicomanagementsysteem periodiek wordt besproken met bijvoorbeeld het bestuur.

In eerdere accountantsverslagen rapporteerden wij dat Stichting Projectenbureau nog niet beschikt over een geformaliseerd, organisatiebreed, risicobeheersings- en controlesysteem. Stichting Projectenbureau heeft hier opvolging aan gegeven door haar risicobeheersings- en controlesysteem grondig te herzien en het proces op belangrijke onderdelen aan te passen (inclusief frauderisicobeheersing). Er is door de organisatie bij de herziening zoveel mogelijk aansluiting gezocht met de vigerende P&C-cyclus. Wij hebben kennisgenomen van de aanpassingen en merken op dat Stichting Projectenbureau hiermee weer een stap vooruit zet in het formaliseren van haar risicobeheersings- en controlesysteem (inclusief fraudebeheersing).

Het risicobeheersingssysteem dient expliciet te worden geagendeerd bij vergaderingen van de directie, het bestuur en de ALV. Dit helpt GGD GHOR Nederland om het proces van risicomanagement een belangrijk onderdeel te blijven houden van uw planning & control cyclus. Wij adviseren GGD GHOR Nederland om dit periodiek, maar minimaal jaarlijks, te agenderen.

Ook in Richtlijn 400 voor de Jaarverslaggeving (RJ 400), van toepassing op Stichting Projectenbureau, is onder andere bepaald dat in het bestuursverslag, als onderdeel van het jaarrapport, een beschrijving moet worden opgenomen van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee Stichting Projectenbureau naar uw beste inschatting wordt geconfronteerd. Wij herhalen ons advies om het onderwerp risicomangement als vast onderdeel op te nemen in de begroting, de tussentijdse rapportage en de jaarrekening.

2.7. Frauderisicoanalyse

Onze controlestandaarden schrijven voor dat wij kennisnemen van de maatregelen die door Stichting Projectenbureau zijn getroffen om risico's van fraude en overtreding van wet- en regelgeving te identificeren en te beheersen. Wij besteedden in onze (voorgaande) rapportages daarom aandacht aan frauderisico's. Frauderisicomangement is van groot belang vanwege risico's en gevaren die op de loer liggen en voorkomen of beperkt kunnen worden met een adequaat risicobeleid. Met een goed (fraude)risicobeleid kan Stichting Projectenbureau beter anticiperen op mogelijke risico's, zodat er effectieve beheersmaatregelen kunnen worden genomen en zo de continuïteit van GGD GHOR Nederland kan worden gewaarborgd. Hiermee kunnen risico's ook gemotiveerd worden beheerst.

Verder deden wij in eerdere accountantsverslagen de aanbeveling om een frauderisicoanalyse op te stellen en te formaliseren. Hierbij hebben wij geadviseerd om minimaal de volgende stappen uit te voeren:

- uitvoeren van een organisatie-brede (fraude)risico-inventarisatie, zodat een door de hele organisatie gedragen (fraude)risico-inventarisatie kan worden opgesteld;
- voeren van (fraude)risico-discussie met de directeur, het bestuur en de ALV;
- uitwerken van de getroffen beheersmaatregelen ter afdekking van onderkende (fraude)risico's;
- identificatie van restrisico's en verbetermaatregelen om waar nodig restrisico's af te dekken; en
- periodiek monitoren van de status van de getroffen beheersmaatregelen.

GGD GHOR Nederland heeft onze aanbeveling om een frauderisicoanalyse op te stellen in het tweede kwartaal van 2024 opgevolgd. Wij hebben in het kader van onze controle kennisgenomen van deze frauderisicoanalyse en u een aantal aanbevelingen aangereikt.

Wij adviseren om de (fraude)risicoanalyse minimaal jaarlijks te actualiseren en deze ook periodiek te blijven agenderen voor de auditcommissie en het bestuur. Wij hebben vernomen dat de eerste actualisatie in 2025 op de agenda staat.

3. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken 2024 van Stichting Projectenbureau andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- Overige gegevens
- Bijlage 1: Overzicht onderhanden werk 31-12-2024
- Bijlage 2: Overzicht projecten en diensten 1-1-2025

Wij hebben de overige informatie gelezen en vastgesteld dat de daarin opgenomen informatie niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” en de Nederlandse Standaard 720 Nadere Voorschriften Controlestandaarden en de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het jaarverslag en andere informatie mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2024 van Stichting Projectenbureau de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen.

In hoofdstuk 5 van het bestuursverslag van Stichting Projectenbureau is toegelicht waarom de begroting- en realisatiemethodiek is aangepast van entiteit naar activiteit. Stichting Projectenbureau heeft gebruik gemaakt van de uitzondering in RJ 640.305.

4. Interne beheersing

4.1. Algemeen

Vanuit onze controleopdracht hebben wij de kwaliteit beoordeeld van de interne beheersingsmaatregelen die een directe relatie hebben met de jaarrekening van specifiek Stichting Projectenbureau. Wij onderkennen de volgende belangrijke processen:

- planning en control cyclus, inclusief financieel toezicht;
- overige administratieve processen, waaronder:
  - het inkoop- en betalingsproces;
  - het personeelsproces, inclusief WNT;
  - urenregistratie, inclusief controle en bewaking;
  - projectbeheersing (baten/lasten).

In boekjaar 2024 hebben wij geen significante tekortkomingen geconstateerd.

In de hiernavolgende paragrafen gaan wij in op onze bevindingen en de opvolging van bevindingen en aanbevelingen aangaande de kwaliteit van de interne beheersingsmaatregelen.

4.2. Projectbeheersing

Onder adequate projectbeheersing valt het tussentijds afsluiten van de administratie en het uitvoeren van tussentijdse analyses en controles op voornamelijk het onderhanden werk. Wij merken op dat de projectbeheersing in 2024 op onderdelen is verbeterd en op onderdelen nog verder ontwikkeld moet worden. Dit heeft de aandacht van GGD GHOR Nederland. Tijdens de jaarafsluiting zijn ten opzichte van boekjaar 2023 minder correctieboekingen geconstateerd en verwerkt in de financiële administratie en in de jaarrekening 2024. Het zijn echter nog wel meer aanpassingen dan nodig zou moeten zijn.

Dat intern (materiële) afwijkingen worden gesignaleerd en leiden tot benodigde correcties, geeft tegelijkertijd aan dat de projectbeheersing zich positief ontwikkelt. De getroffen maatregelen door GGD GHOR Nederland en de verbeteringen die hieruit volgen zullen op andere belangrijke onderdelen vooral plaatsvinden in 2025. Wij zullen dit betrekken in onze interim-controle 2025 en hierover apart rapporteren. Wij denken graag met u mee hoe dit proces efficiënter en effectiever kan worden ingericht en uitgevoerd. Het streven van GGD GHOR Nederland is om tussentijds beter te sturen op een tijdige, juiste en volledige administratie en verantwoording. Dit heeft geleid tot een hogere tijdsbesteding van zowel GGD GHOR Nederland als van Verstegen bij zowel de controle van de jaarrekening als van de specifieke project- en subsidieverantwoordingen over 2024.

Wij hebben vernomen dat in 2025 diverse verbeteringen worden gerealiseerd. Een belangrijke verbetering betreft de maatregel dat de projectcontrollers iedere maand afstemming hebben met de projectleider om zo de projectadministratie te toetsen op tijdig, juistheid en volledigheid. Als voorbereiding op dit gesprek worden diverse sturingsdocumenten opgesteld. Bijvoorbeeld de nog uit te voeren werkzaamheden, de liquiditeitspositie en de voortgang en forecast van de begroting ten opzichte van de realisatie.

4.3. Actualiseren van de AO/IB, Procesbeschrijvingen en organigram

In onze voorgaande rapportages hebben wij gerapporteerd dat mede door de explosieve groei van Stichting Projectenbureau het belangrijk is om taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden te benoemen en gestructureerd vast te leggen.

Het risico bestaat dat door het ontbreken van eenduidige afspraken en richtlijnen wie waarvoor (eind)verantwoordelijk is, geen eigenaarschap wordt genomen over (deel) processen, beheersingsmaatregelen- en handelingen. In het verlengde daarvan is het belangrijk een formeel overzicht op te stellen van proceseigenaren. Een proceseigenaar heeft de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het proces of een deel van het proces, inclusief interne beheersing, aan de doelstellingen blijft voldoen, ook als het aanpassing behoeft in de toekomst of naar aanleiding van onvoorziene omstandigheden. GGD GHOR Nederland beschikt hier nog niet over.

Het inrichten en beschrijven van de administratieve organisatie is een belangrijke waarborg voor een goede procesbeheersing. Wij hebben eerder gerapporteerd dat GGD GHOR Nederland voor de relevante financiële processen nog geen (risicogerichte) procesbeschrijvingen heeft opgesteld en beheersingsmaatregelen heeft beschreven. Wij herhalen ons advies uit voorgaande jaren om de processen te beschrijven en deze jaarlijks te actualiseren bij het uitvoeren van de interne controlewerkzaamheden. De directie heeft aangegeven eerst prioriteit te geven aan een goed werkende P&C-cyclus, met de daarbij horende rapportages.

Wij herhalen ons advies om in uw procesbeschrijving ook aandacht te besteden aan de risico's die daarbij gepaard gaan en deze jaarlijks te actualiseren bij het uitvoeren van de interne controlewerkzaamheden. Een methode die u hiervoor kunt gebruiken is om de processen te beschrijven door middel van de "6W-vragen", waarbij per processtap (interne beheersmaatregel) wordt beschreven wie wat doet, waarom, wanneer, waarmee en met welk doel. Dit zijn de belangrijkste interne beheersingsmaatregelen om de belangrijkste (financiële) risico's die uit de risicoanalyse blijken voor GGD GHOR Nederland weg te nemen (zogenaamde "key-controls").

4.4. Continuïteit financiële afdeling

Wij merken op dat binnen de financiële functie op dit moment onvoldoende uitwissel- of uitwijkmogelijkheden zijn ingebouwd in geval van uitdiensttreding en/of onvoorziene omstandigheden van uw medewerkers. Het risico bestaat dat kwaliteit, belangrijke informatie, kennis en ervaring in die situaties mogelijk verloren gaat. Uw organisatie is hiermee onverminderd "kwetsbaar". Genoemde kwetsbaarheid onderstreept het belang van de eerder geadviseerde eenduidige afspraken en richtlijnen en het beschrijven van de administratieve organisatie en interne beheersingsmaatregelen.

4.5. (Verbijzonderde) interne controle

Stichting Projectenbureau heeft als doel het financieel beheer op orde te brengen én het zelf controlerend vermogen te verhogen. Stichting Projectenbureau beschikt echter niet over een formeel intern controleplan en verricht geen (verbijzonderde) interne controle.

(Verbijzonderde) interne controle is niet verplicht, maar voor de belangrijkste processen wel aan te bevelen. De taken, verantwoordelijkheden en doelstellingen veranderen immers weer gedurende de jaren. Dat heeft gevolgen voor financiële stromen, afspraken en transacties. In eerdere accountantsverslagen hebben wij geadviseerd om de (verbijzonderde) interne controle in te richten voor de belangrijkste processen. Het uitvoeren van verbijzonderde interne controle is van groot belang voor Stichting Projectenbureau, omdat het tussentijds inzicht geeft in de kwaliteit van de belangrijkste bedrijfsprocessen, of transacties juist en volledig zijn verwerkt en of Stichting Projectbureau voldoet aan gemaakte afspraken en gestelde eisen.

GGD GHOR Nederland heeft de kwaliteit van de interne beheersing verbeterd. Wij constateren dat veel van onze aanbevelingen zijn of worden opgevolgd. Om tussentijds, gedurende het boekjaar te bewaken en te controleren of de (relevante) interne beheersingsmaatregelen bestaan en werken en de processen kwalitatief op orde zijn, herhalen wij ons advies om gebruik te maken van (verbijzonderde) interne controle.

Wij adviseren GGD GHOR Nederland om in ieder geval de volgende punten bij de evaluatie voor het inrichten van (verbijzonderde) interne controle te betrekken:

- overzicht van alle processen en posten die kunnen leiden tot een materiële afwijking in de jaarrekening/tussentijdse rapportages;
- per proces en per post alle relevante risico's heeft benoemd die kunnen leiden tot een materiële afwijking in de jaarrekening/tussentijdse rapportages;
- voor alle onderkende relevante risico's tenminste één maatregel van interne beheersing benoemt ter afdekking van deze risico's;
- werkprogramma's opstelt voor de interne controle per proces en per post, die van toereikende kwaliteit zijn om materiële afwijkingen in de jaarrekening te kunnen signaleren;
- (verbijzonderde) interne controle per proces en per post zichtbaar uitvoert in aansluiting met het werkprogramma;
- (verbijzonderde) interne controle toereikend vastlegt en documenteert (achteraf toetsbaar en "reperformbaar");
- naar aanleiding van de (verbijzonderde) interne controle de juiste, relevante en volledige bevindingen en afwijkingen opmerkt en adequaat documenteert;
- op basis van de geconstateerde bevindingen en afwijkingen de juiste conclusies trekt;
- evalueert wat het effect is van de bevindingen en de afwijkingen, evalueert of voldoende werkzaamheden zijn uitgevoerd door Stichting Projectenbureau en evalueert welke aanvullende werkzaamheden voorafgaand aan het opstellen van de jaarrekening nodig zijn;
- rapporteer over de bevindingen, verbeterpunten en acties.

Het is wenselijk om gedurende het jaar en voorafgaand aan de jaarafsluiting de verbijzonderde interne controle in te richten volgens bovenstaande handvatten en uit te voeren en om dit zo goed mogelijk te documenteren. Wij denken in het opzetten van de verbijzonderde interne controle graag met u mee, zodat dit ook passend is bij de grootte van de organisatie en beschikbare middelen.

4.6. Treasurystatuut

In onze voorgaande accountantsverslagen hebben wij het belang gerapporteerd van een actueel en vastgesteld treasurystatuut. GGD GHOR Nederland heeft ons advies in 2025 opgevolgd. Op 19 maart 2025 is het geactualiseerde treasurystatuut vastgesteld door het bestuur.

4.7. Governancestructuur en interne doorbelastingen

Wij hebben in eerdere accountantsverslagen gesignaleerd dat het huidige proces van de interne doorbelasting van gezamenlijke kosten (materieel en uren) tussen de entiteiten van GGD GHOR Nederland, in het bijzonder de stichtingen Verenigingsbureau en Projectenbureau, veel tijd en aandacht vragen van GGD GHOR Nederland en daarmee inefficiënt en onoverzichtelijk lijkt te zijn ingericht. Ook in boekjaar 2024 was dit het geval. Vanaf 1 januari 2025 zijn, mede om deze redenen, de stichtingen Verenigings- en Projectenbureau juridisch gefuseerd tot Stichting Projectenbureau.

4.8. Automatisering en IT beheer

Inleiding

Op grond van het Burgerlijk Wetboek is de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking van GGD GHOR Nederland een terugkerend onderwerp bij onze controlewerkzaamheden en de rapportage van onze bevindingen.

Onderdeel van onze reguliere controlewerkzaamheden is het kennismaken van de IT-beheersingsmaatregelen binnen GGD GHOR Nederland voor zover die relevant zijn in het kader van onze controleopdracht voor de jaarstukken. Wij evalueren daarbij zaken als:

- de kwaliteit van de IT-organisatie, het IT-landschap en de beheersing daarvan en eventuele bijzondere risico's voor de beveiliging en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking;
- de samenhang van algehele interne beheersingsmaatregelen en IT-toepassingen;
- de ondersteuning van interne beheersingsmaatregelen door IT-toepassingen.

Wij hebben geen significante tekortkomingen geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

NEN-7510 certificering

GGD GHOR Nederland voldoet sinds 23 januari 2024 aan de eisen die zijn gesteld in NEN 7510-1. DigiTrust B.V. heeft het certificaat na een uitgevoerde audit afgegeven. Het document is geldig tot en met 23 januari 2027.

NEN-7510 is van belang voor het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van alle informatie ten behoeve van verantwoorde zorg voor persoonsgegevens. De certificering geeft aan dat GGD GHOR Nederland betrouwbaar en integer omgaat met persoonsgegevens en haar managementstelsel hieromtrent volgens de eisen heeft ingericht.

Uitgevoerde onderzoeken

Stichting Projectenbureau heeft in voorliggende periode meerdere (IT-)onderzoeken laten uitvoeren op zowel individuele systemen als de totale automatiseringsomgeving. De onderzoeken hebben geleid tot diverse rapportages, met hierin opgenomen aandachtspunten, knelpunten en aanbevelingen.

De veelheid aan rapportages en de uitkomsten hieruit vraagt om een gestructureerd totaaloverzicht van doelen, risico's en kansen, relevante onderzoeksuitkomsten en actiepunten. Wij benadrukken het belang om op basis van een prioriteitenlijst de prioriteiten te bepalen en zo spoedig mogelijk ter hand te nemen. Wij merken op dat dit binnen GGD GHOR Nederland, als onderdeel van NEN 7510, reeds onderdeel is van de interne rapportages en totaaloverzichten.

Wij benadrukken de verantwoordelijkheid van GGD GHOR Nederland om continu (financiële) risico's met betrekking tot de automatiseringsorganisatie te signaleren, hiervoor maatregelen te treffen en hierover te rapporteren. Wij worden hiervan graag op de hoogte gehouden.

5. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2024

5.1. Het verloop van onze controlewerkzaamheden

Wij rapporteerden over het jaarrekeningproces het volgende:

- Wij hebben de interim-controle in december 2024 uitgevoerd. Hierbij hebben wij de belangrijkste processen getoetst en een tussentijdse steekproef uitgevoerd op de materiële projectkosten om het proces zo efficiënt mogelijk te laten verlopen en waar noodzakelijk tussentijds bij te sturen.
- Half april 2025 zijn wij, in overleg met GGD GHOR Nederland, gestart met de controle van het cijfermatige deel van de jaarrekeningen. Over de voortgang van de dossiervorming en de controle hebben wij veelvuldig afgestemd. De dossiervorming als basis voor onze controle was voldoende op het moment van start van onze controle en is aangevuld naar aanleiding van onze vragen. Vragen en opmerkingen die wij hadden zijn goed en grotendeels tijdig door u beantwoord.
- In nauw en constructief overleg met Stichting Projectenbureau is de vervolgplanning in de periode na de start van de controle op elkaar afgestemd om tot een realistisch tijdsplan te komen. Hierover is regelmatig en tijdig met elkaar overlegd.
- Op 14 april 2025 hebben wij de eerste (volledige) conceptversie van de jaarrapporten van Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en de Vereniging ontvangen.
- Wij hebben het bestuursverslag en de overige gegevens, als onderdeel van het Jaarrapport 2024, beoordeeld op verenigbaarheid met de jaarrekening en het voldoen aan wet- en regelgeving.
- 4 juni 2025 hebben wij de aangepaste jaarrekeningen van Stichting Projectenbureau, Stichting Verenigingsbureau en Vereniging voor GHOR en GGD organisaties ontvangen waarin de cijfermatige en tekstuele aanpassingen uit de interne en de externe controle zijn verwerkt.

- Wij hebben onze voorlopige bevindingen toegelicht aan de organisatie op 22 mei 2025 en vervolgens aan de Auditcommissie op 26 mei 2025. Het concept accountantsverslag, naar aanleiding van de controle en deze besprekingen, hebben wij op 16 juni 2025 voorgelegd aan uw organisatie.

De samenwerking tussen GGD GHOR Nederland en Verstegen is wederom goed, prettig en constructief verlopen.

Wij zijn, rekening houdend met het vorenstaande, van mening dat onze gerealiseerde tijdsbesteding en de door ons gerealiseerde controlewerkzaamheden voldoende zijn voor een kwalitatief toereikende uitvoering van onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende controle- en overige standaarden (COS).

5.2. Verwerking van geconstateerde afwijkingen en resterende afwijkingen

Wij hebben meerdere tekstuele en cijfermatige correcties voorgesteld voor verwerking in de jaarrekeningen 2024, welke zijn verwerkt in de definitieve jaarrekeningen. Dit betroffen ook aanpassingen en correcties met betrekking tot presentatie-, rubricerings-, en toelichtingsvereisten.

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren ongecorrigeerde getrouwheidsfouten en getrouwheidsonzekerheden. De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid.

Betreft	Getrouwheid	
	Fout	Onzekerheid
Voorziening langdurig zieken	€ 94.577	-
Nagekomen facturen 2025 – Borging forensische geneeskunde	€ 129.475	-
TOTAAL	€ 224.052	€ 0

Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2024 en de hiervoor genoemde aanpassingen geen meningsverschillen geweest. Op grond van onze beroepsregels hebben wij tevens geëvalueerd of de aanpassingen indicaties vormen voor eventuele fraude. Deze indicaties zijn niet door ons geconstateerd.

5.3. WNT-verantwoording

5.3.1. Controlebevindingen en aanbevelingen

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording 2024 gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde [Regeling controleprotocol WNT 2024](#). Daarbij zijn door ons geen afwijkingen geconstateerd.

5.3.2. *Beperkingen in de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden*

Het doel van het controleprotocol WNT is om vast te stellen of de bezoldiging van de directie en het bestuur overeenkomt met de bepalingen van de WNT en juist is gepresenteerd in de WNT-verantwoording.

Het WNT-protocol voorziet niet in het uitvoeren van controlewerkzaamheden die zekerheid geven over de verantwoorde bezoldiging in relatie tot de bezoldigingsafspraken. Dat houdt in dat wij op grond van het protocol deze werkzaamheden niet hoeven uit te voeren en ook niet uitgevoerd hebben. Wij kunnen daarom niet uitsluiten dat er verschillen zijn tussen de uitbetaalde bezoldiging en de daarover gemaakte afspraken. Bijvoorbeeld omdat wij geen weet hebben van een separaat gemaakte bezoldigingsafspraken. Het kan daardoor voorkomen dat de WNT correct is toegepast, terwijl de bezoldiging afwijkt van gemaakte afspraken. Ons is bevestigd dat er naast de arbeidsovereenkomsten geen andere bezoldigingsafspraken bestaan.

Als de in de WNT-verantwoording verantwoorde bezoldiging niet overeenkomt met uw beeld van de gemaakte afspraken of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons zo snel mogelijk daarover te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

6. Overige onderwerpen

6.1. *Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing*

Wij betrekken bij onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende standaarden, de naleving van wet- en regelgeving en frauderisico's. Daarbij richten wij ons op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij hebben op basis van onze controlewerkzaamheden de risicofactoren voor overtredingen van wet- en regelgeving en fraude geëvalueerd. Frauderisicofactoren kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld leveranciersselectie, (contant) geldverkeer, bewuste beïnvloeding door het bestuur en/of het management van de presentatie (jaar)cijfers om een ander beeld voor te stellen dan de werkelijkheid en misbruik/oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen van GGD GHOR Nederland.

Onze controle heeft geen afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht.

GGD GHOR Nederland heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor teruggebracht. Wij verwijzen verder naar paragraaf 2.6 en 2.7. in dit accountsverslag voor onze bevindingen met betrekking tot het risicobeheersings- en controlesysteem van GGD GHOR Nederland.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

In onze gesprekken met de organisatie en in de schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening is bevestigd dat er geen fraude heeft plaatsgevonden en ook geen vermoeden is van fraude. Wij verwijzen naar onze toelichting opgenomen onder 2.6 Risicomanagement en 2.7 Frauderisicoanalyse.

6.2. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Daarvoor treffen wij – overeenkomstig onze standaarden en interne kwaliteitsprocedures – diverse maatregelen. Op basis van de uitvoering van deze maatregelen kunnen wij bevestigen dat wij de controleopdracht voor de jaarstukken van GGD GHOR Nederland op onafhankelijke wijze hebben kunnen uitvoeren en afronden.

Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie. Met betrekking tot het verslagjaar 2024 hebben wij aanvullende werkzaamheden verricht naast onze controlewerkzaamheden en de daaruit voortvloeiende advisering. Op verzoek van GGD GHOR Nederland verrichten wij aanvullende werkzaamheden die betrekking hebben op de controle van overeengekomen (subsidie)verantwoordingen. Hierover rapporteren wij separaat. Deze werkzaamheden hebben geen invloed op onze onafhankelijkheid. Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd.

Tot slot bevestigen wij dat geen sprake is van een langdurige betrokkenheid (zeven jaar of meer) van één van de teamleden bij de controleopdracht voor GGD GHOR Nederland.

7. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.

Bijlage 1 – Verschillen BBV en RJ 640

Situatie:

GGD GHOR Nederland hanteert voor haar drie entiteiten als verslaggevingsstandaard de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 - organisaties-zonder-winststreven. De leden van de vereniging (DPG van GGD'en en GHOR bureaus) hanteren als verslaggevingsstandaard het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Op kernonderdelen verschillen deze standaarden van elkaar. Hieronder hebben wij, op verzoek van de auditcommissie, de belangrijkste verschillen in kaart gebracht.

▪ **Juridische basis**

De toepassing van het BBV geldt enkel voor decentrale overheden. Deze organisaties zijn wettelijk verplicht om het BBV te hanteren. RJ 640 is van toepassing op organisaties zonder winststreven (w.o. stichtingen/verenigingen). Het is voor GGD GHOR Nederland geen keuze om over te gaan op het BBV.

▪ **Rechtmatigheid**

Een kernbegrip binnen het BBV. Het BBV vereist expliciete verantwoording over getrouwheid en rechtmatigheid. Binnen RJ 640 is rechtmatigheid geen expliciet verslaggevingscriterium. De nadruk ligt op een getrouwe weergave en naleving van verslaggevingsregels.

▪ **Resultaatbestemming**

Binnen het BBV is de resultaatbestemming beleidsmatig gestuurd. Het resultaat wordt via (tussentijdse) besluiten toegevoegd of onttrokken aan de reserves. Bij toepassing van RJ 640 is resultaatbestemming boekhoudkundig. In de jaarrekening wordt een voorstel tot resultaatbestemming opgenomen en dat wordt door de raad (of het bestuur) vastgesteld en goedgekeurd.

▪ **Presentatie van baten en lasten**

Binnen het BBV is er een verplichte indeling in taakvelden en programma's. Baten en lasten worden functioneel gepresenteerd. Bij RJ 640 is dit naar aard van de baten en lasten (bijvoorbeeld subsidies, overige opbrengsten, personeelskosten etc.). RJ 640 kent geen programma's of taakvelden.

▪ **Controle en verslaglegging**

De controlerend accountant rapporteert bij de jaarstukken waar het BBV van toepassing is over zowel getrouwheid als rechtmatigheid en geeft een controleverklaring af over alleen getrouwheid, inclusief de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Bij toepassing van RJ 640 heeft dit enkel betrekking op de getrouwheid.

▪ **Ontbreken van de SiSa-verantwoording**

Binnen het BBV is een SiSa-verantwoording een verplicht en formeel onderdeel van de verantwoording. Hierin wordt specifiek verantwoording afgelegd over geormerkte Rijksbijdragen (zoals specifieke uitkeringen). Bij toepassing van RJ 640 is er geen SiSa-verantwoording.